

XYZ FOTOGRAFIE vzw

Newsletter nr 2 1987

U wordt vriendelijk uitgenodigd op de opening op vrijdag 20 november 1987 om 20 uur.
De tentoonstelling loopt tot en met zondag 27 december 1987.

ED VAN DER ELSKEN

Toen Ed Van Der Elsen in 1950 uit Nederland naar Parijs vertrok om er te werken en te leven trof hij er het existentialisme aan. Het was een levensfilosofie die hem erg aansprak. In het Quartier Latin maakte hij foto's van teurgestelde en teruggetrokken jongens en meisjes. Deze fotoreeks werd een humaan document dat geen sporen van sensatie droeg, maar een eerlijke en directe getuigenis was van een insider, van een bondgenoot. Van Der Elsen ging er zelf niet onderdoor omdat hij een juist gedoseerde relatie vond tussen zichzelf en die groep. Hij werkte impulsief en direkt. Hij had geen tijd voor analyses en had soms niet het inzicht van wat er aan de hand was. Hij zag het pas later als het werk verscheen. De betrokkenheid van de fotograaf en het onderwerp was de kracht van de reportage. Hij werkte niet als een koele kikker of een beredeneerd estheet maar als een compagnon. Hij was duidelijk geen toerist, hij hoorde erbij.

Ed Van Der Elsen fotografeert wat hij beleeft. Het zijn documenten van grote directheid en eerlijkheid omdat hij onderdeel is van de situatie die hij fotografeert. Om aan zijn foto's een diepere dimensie te verlenen bekomentarieert hij ze vaak. Soms blijkt het om een feitelijke verklaring te gaan, soms gaat het om de oriëntering in een historische context. Zo situeert hij zich een tweede maal als commentator van zijn eigen doen en laten. Het lijkt een beetje op auto-correctie van zijn soms impulsief handelen.

Met dezelfde directe aanpak heeft hij in de Amsterdamse straten en op de pleinen een film gemaakt. Het is een direkt relaas van de filmer over zijn stad met als voornaamste onderwerp de mens, die erin verschijnt in de meest ordinaire of de meest extravagante gedaanten. De Amsterdamse filmer gaat even direkt en spontaan te werk als de Parijse fotograaf. De filmstructuur en -taal wil Van Der Elsen zeer gewild rudimentair houden om het onderwerp: De mens in de straat, de volle expressiviteit te laten. De film lijkt op een levende beeldcollage van allerlei figuren die even verschijnen en verdwijnen. Elk filmshot zou via een stop-motion, een foto kunnen zijn. Gelukkig gebruikt de filmer (fotograaf?) dit procédé niet, want hij wil duidelijk de filmende fotograaf blijven. Fotografie is nu taboe. In de klankband horen we de instantcommentaar van de man met de kamera. Dit direkte proces werkt de authenticiteit in de hand en funktioneert eerlijk. Een achteraf bedachte commentaar zou een effect van voyeurisme opgewekt hebben. Het "ge-sproken onderschrift" geeft aan het beeld een moment-dimensie (hier en nu). Plots zegt de filmer: "Dat meisje heeft vandaag haar eindexamen gehaald". Dit feit blijft voor altijd vastgelegd, het wordt een historisch feit, een bewijs, een document.

Deze parallelen tussen filmen en fotograferen zitten natuurlijk vast in de ervaringen, het métier van de kunstenaar. Is dat een beperking? Deels wel, maar het filmmedium is hier zo anders gebruikt dat het uniek wordt. Door zijn fotografische visie ontstaat een ander soort film. De beide media ontmoeten elkaar in de au teur. Door het direkte en spontane kijken (en commentariëren) ontstaan intrigerende situaties zowel voor de filmmaker als voor de -kijker. De mens is hier een bron van blijvende verwondering die de kunstenaar met ons wil delen, sterker nog, hij draagt die verwondering direkt op ons over.

JUUL VANDELDE

ED VAN DER ELSKEN zal aanwezig zijn op de vernissage

De film : "Een fotograaf filmt Amsterdam" wordt in samenwerking met PROKA vzw vertoond in de Zwarte Zaal van de Academie op woensdag 2 december om 20 uur en donderdag 3 december om 12 uur.
Academiestraat 2 Gent.

JOHN VINK

WORKSHOP IN XYZ : Humanitaire Documentaire , datum : 19 en 20/12/1987, deelname : leden 2000, niet-leden 2200 Bfr.

INDIA

Het fotoboek van Carl De Keyzer is uit. Focus verzorgde de uitgave met 75 foto's gedrukt in duotone in een oplage van 4000 exemplaren.

Het boek wordt tegen gunstprijs aangeboden in de galerie.

Paperback : 795 Bfr.

Ingebonden versie met originele foto (oplage 100) : 1900 Bfr.
(nog slechts enkele exemplaren).

Carl De Keyzer signeert elke zondag van 11 tot 13 uur.